

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.023/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: felperesi jogtanácsos)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetésével összefüggő közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (19. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 24.K.702.103/2021/18. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot, munkavégzésének helye település 1 település működési körzete volt. Körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan (havi szolgálatteljesítési

idejének mintegy 75 %-ban) rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát előljáró megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2018. július 1. napjától 2021. június 30. napjáig terjedő időszakban – 2018. november, 2019. február és november hónapok kivételével – bruttó 956.604 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75 %-ban határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjait is megjelölte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 956.604 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 09.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás), valamint a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr-szabályzat) rendelkezéseiből egyértelműen levezethető, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok ellátása egymásról elválik; a körzeti megbízott beosztása nem foglalja magában a járőri beosztást. Az ORFK utasítás egyértelműen, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor. Nem fogadta el azon alperesi hivatkozást, miszerint a felperes működési körzete a 6/2019. (IV. 03.) PMRFK intézkedés (továbbiakban: PMRFK intézkedés) alapján létrehozott KMB csoport működési körzetére bővült. Megállapítása szerint a munkaidő túlnyomó részében ellátott feladatok a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a perbeli időszakban a szolgálati helyen rendszeresített járőr, járőrvezetői, járőrparancsnoki státuszok 35-70 %-a betöltetlen volt, így a meglévő járőrállománnyal a járőrszolgálati feladatokat ellátni nem lehetett. Ebből kifolyólag a felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján is megalapozottnak találta. A keresetben megjelölt megbízási díj mértékét alaposnak, a többletfeladatokkal arányban állónak értékelte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte; másodlagosan az elsőfokú

ítélet részben történő megváltoztatását azzal, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által az illetményalap 75 %-ban megállapított megbízási díjat 50 %-os mértékben állapítsa meg. Másodfokú költségigényt nem terjesztett elő. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, valamint az ORFK utasításban, különösen annak 21. pontjában írt rendelkezéseket.

[5] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, a megfelelő jogszabályokat alkalmazta, ám azokból téves következtetésekre jutott. Nem vitatta, hogy a körzeti megbízotti és a járőr feladatok elválnak egymástól és a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat; azonban továbbra is úgy vélte, hogy a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többletfeladatokat. Az általa végzett járőri feladat (járőr- szolgálat) a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó közterületi alaptevékenység, mely nem minősül a kinevezéstől eltérő olyan többletfeladatnak, amely a megbízási díj iránti igényt megalapozná. Ezzel egyező álláspontot foglalt el a KMB csoport működési területén ellátott szolgálattal kapcsolatban is. Hivatkozott az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyelei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás 247. pontjában foglaltakra, mely szerint a Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) elsődleges feladata a tudomására jutott bejelentések jogszerű, szakszerű kezelése, a szolgálati feladatot ellátó állomány irányítása és munkájának összehangolása, mely alapján téves jogi következtetést vont le az elsőfokú ítélet, amikor azt rögzítette, hogy a TIK küldések végrehajtása kizárólag a járőrök feladata. A körzeti megbízotti csoport kialakítása tárgyában kiadott PMRFK intézkedés alapján hangsúlyozta, hogy a felperes szolgálati helye is a körzeti megbízotti csoport működési körébe tartozott, melyből az következik, hogy a felperes saját működési körzetén kívül, de a KMB csoport működési területén ugyancsak jogszerűen járt el, az ebből eredő szolgálatellátás nem jelenthet alapot a megbízási díj igénylésére. Kifogásolta továbbá, hogy azon megállapítás körében, mely szerint a felperes nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látott el járőrfeladatokat, az elsőfokú ítélet indokolást, ezáltal konkrétumokat nem tartalmaz. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjával kapcsolatos fellebbezési érvelést nem adott elő.

[6] A másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hangsúlyozta: az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-nak megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a többletfeladatok kompenzálására.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 25.000 forintban jelölte meg. Hangsúlyozta: a munkáltatónak az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását. Mint kifejtette, a bírói gyakorlat a körzeti megbízotti csoport működési körzetére való hivatkozást is elbírálta számos perben és állást foglalt arról, hogy a csoport létrehozása nem jár azzal a jogkövetkezménnyel, hogy a csoport tagja a csoport teljes területén megbízási díj nélkül köteles a rendőri feladatokat, járőrszolgálatokat ellátni. Az alperes különleges jogrendre történő hivatkozását sem fogadta el, miután nem jelölte meg, hogy a felperes azzal összefüggésben

milyen feladatokat látott el. Az alperes mindezekon felül az összecszerűség vitatását releváns anyagi jogszabályhely megsértésével nem indokolta.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[8] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás érdemi döntésének korlátját illetően a másodfokú bíróság figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte. A jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a döntését az irányadó és helyesen felhívott jogszabályi rendelkezésre alapította, jogi indokolásában megjelenő okfejtése – melyet a másodfokú bíróság oszt – helytálló, teljeskörűen alkalmas a rendelkező rész szerinti döntés alátámasztására. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki:

[10] A másodfokú bíróság előjáróban leszögezi, hogy a kialakult bírói gyakorlat az alperes által kifogásolt, fellebbezéssel érintett kérdésekben már állást foglalt. Így arról is, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozathatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felepres körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kőgensek, azok szervezeti hierarchiája, felsorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően az ORFK szabályzat, valamint a Járőr-szabályzat rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok ellátása elválík egymástól. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak.

[11] Az ORFK utasítás 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ban közterületi tevékenységet kell ellátnia, ugyanakkor az alperes értelmezésével ellentétben nem bármely közterületen, hanem saját működési területe közterületén; a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Mindezekon felül az ORFK utasítás 24. pontja nem teszi a körzeti megbízott feladatává a járőrszolgálat ellátását, csupán annak lehetőségét teremti meg, hogy a körzeti megbízott

alapvetően a működési körzetében járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen.

[12] Az elsőfokú bíróság arra is helytállóan hivatkozott, hogy a KMB csoport létrehozása az ORFK szabályzat 3/d. és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A körzeti megbízotti csoport létrehozásának a célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, melynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte és álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoport működési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgáltatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy az ORFK utasítás egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítéssel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, megbízási díjra jogosult.

[13] Az elsőfokú bíróság annak is megfelelő indokát adta, hogy a felperes ezen többletfeladatokat nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el. E körben utalt a felperesnek a perben tett előadására (9. sorszámú jegyzőkönyv; 2. oldal, utolsó bekezdés); továbbá tanú 1 tanúvallomására (18. sorszámú jegyzőkönyv; 2. oldal, 7. bekezdés) és azokat megfelelően értékelve helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a többletfeladat ellátása rendszeres volt. Mindezek okán helyesen rögzítette, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel látta el, melyre nem adott jogalapot az ORFK utasítás 24. pontja, valamint 2. pont b)-c) alpontja, miután ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.). Mindezekkel összhangban önmagában azon körülményből, hogy a TIK a teljes közterületi állományt utasíthatja, semmiképpen nem következhet az, hogy a körzeti megbízott minden közterületi feladatot köteles megbízási díj nélkül ellátni.

[14] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[15] Az összecszerűség tekintetében a másodfokú bíróság jogi álláspontja kettős érveléssel alapul. Egyfelől: a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspont, azonban az alperesnek ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatni, hogy az összecszerűségi meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okserűen más összecszerűségi eredményre vezetett volna. Másodsorban: az alperes az általános vitatás mellett jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összecszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. Mindezek hiányában a jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[16] A másodfokú bíróság ezért az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 75 %-ban történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, nincs jogalap tehát a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[17] Az ítéltábla még az alábbiakat emeli ki: az alperes fellebbezésében a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjával, mint a c) ponton túlmenően megállapított jogalappal kapcsolatosan érvelést nem adott elő, így a másodfokú bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy az elsőfokú ítéletnek a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontján alapuló jogi álláspontját ütköztesse. Az ORFK utasítással összefüggésben pedig a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy az ugyan szolgálati viszonyra vonatkozó szabály, de nem jogszabály, így annak a fellebbezésben megjelölt pontja megsértésére történő hivatkozás önmagában a fellebbezésre nem adott alapot (Kp. 99. § (1) bekezdés).

[18] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] A pervesztes alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[20] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[21] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

[23] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

Záró rész

Budapest, 2023. június 7.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró